

Dit ex. bestaat uit 3 blz.

D I E N S T G E H E I MPROTESTFIETSTOCHT VOLKEL-SOESTERBERG-AMSTERDAM

op 20, 21 en 22 mei 1961

S a m e n v a t t i n g
=====

Met Pinksteren 1961 organiseerden communistische jongeren een driedaagse fietstocht van Volkel via Soesterberg naar Amsterdam om te protesteren tegen de aanwezigheid van atoomwapens op ons grondgebied.

De tocht was uitstekend voorbereid en is ordelijk verlopen. Op zaterdag 20 mei verschenen circa 240 jongelui aan de start in Volkel. Ondanks regen en harde tegenwind groeide de troep onderweg voortdurend aan, zodat op Tweede Pinksterdag laat in de middag circa 750 deelnemers in Amsterdam arriveerden. In de rustplaatsen Arnhem en Soest, alsmede in Amsterdam werden meetings georganiseerd, waar de deelnemers werden toegesproken.

De belangstelling van de zijde van het publiek was gering, mede wellicht omdat de politie de fietserscolonne veelal buiten de bebouwde centra hield. Niettemin wordt de tocht in kringen van het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV) als een succes beschouwd. Men is voornemens de actie tegen de opslag van atoomwapens voort te zetten.

D I E N S T G E H E I M

D I E N S T G E H E I MPROTESTFIETSTOCHT VOLKEL-SOESTERBERG-AMSTERDAM

op 20, 21 en 22 mei 1961

Voorgeschiedenis

Reeds in september vorig jaar lanceerden twee communistische jeugdorganisaties in Nederland, t.w. het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV) en de Organisatie Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ), het plan om met Pinksteren 1961 een manifestatie voor de vrede te organiseren. Dit voornemen kreeg vaste vorm toen in december een 8-tal communistische jongeren een proef-fietstocht van Volkel naar Amsterdam had ondernomen om te protesteren tegen de aanwezigheid van atoomkoppen op het militaire vliegveld bij eerstgenoemde plaats. De jongeren waren door de politie te Arnhem aangehouden wegens overtreding van het demonstratie-verbod. Als reactie hierop werd in Amsterdam "spontaan" een initiatiefcomité gevormd ter voorbereiding van een grote protestfietstocht langs de vliegbases van Volkel en Soesterberg.

De bekende Aldermastonmarsen in Engeland hebben hier kennelijk als voorbeeld gediend. De communist Jaap DUPPEN, die in 1960 namens het hoofdbestuur van het ANJV aan de Engelse mars deelnam, trad op als zakelijk leider van het Comité Protestfietstocht Volkel.

Aantal deelnemers

Aanvankelijk waren de organisatoren, voornamelijk hoofdbestuurders van het ANJV, nogal optimistisch over het te verwachten aantal deelnemers. Men rekende in die kringen op 1500 à 2000 jongeren. Maar naarmate de Pinksterdagen naderden daalde de hoop. Kort voor de tocht werd in het CPN-dagblad medegedeeld, dat er in totaal ca. 700 deelnemers zouden zijn.

De tocht

Bij het vertrek uit Volkel op zaterdagmiddag 20 mei startten ca. 240 jongeren. Onderweg sloten nog enkele tientallen zich aan. De groep werd voorafgegaan door een aantal bromfietzers en een drumband van het ANJV om de colonne aan te kondigen in de plaatsen langs de route. Zij

verspreidden pamfletten, waarin het doel van de tocht omschreven was.

Op de Eerste Pinksterdag sloten zich in de omgeving van Zeist en Soest een drietal groepen aan, respectievelijk uit Zuid-Holland, de Noordelijke provincies en Noord-Holland.

Met veel moeite was het de communistische organisaties in Amsterdam nog gelukt een aantal ouderen voor de tocht te interesseren. Op Pinksterzondag vertrok een tiental gecharterde autobussen met passagiers uit Amsterdam ter ondersteuning van de fietstocht. Naar verluidt hebben sommige buspassagiers zich slechts tot deelname aan deze tocht laten overhalen op belofte van gratis vervoer.

De fietsers overnachtten in tentkampen nabij Arnhem, Soest en Bilthoven.

Op de derde dag fietste men door naar Amsterdam. Onderweg sloten zich nog tientallen personen aan, zodat ca. 750 deelnemers per fiets en bromfiets laat in de middag in de hoofdstad arriveerden.

De tocht was goed voorbereid en is ordelijk en vlot verlopen. Men had te kampen met regen en sterke tegenwind, doch desondanks waren er weinig uitvallers. De deelnemers hielden zich bijna overal stipt aan de van hogerhand gegeven aanwijzingen.

Opmerkelijk was de leeftijdsopbouw van de groep. De fietsers vielen allen in de leeftijdsgroep van 16-20 jaar. De inzittenden van de bussen waren daarentegen veelal boven de 60.

De belangstelling van het publiek was, mogelijk mede door het wisselvallige weer, gering. Ook het feit, dat de politie van een aantal gemeenten voor de deelnemers een route had vastgesteld buiten de bebouwde kom, heeft hiertoe ongetwijfeld het zijne bijgedragen.

Meetings

Tijdens de tocht werden vier meetings georganiseerd. 's Zaterdag in Volkel (Processiepark) en in Arnhem (Muis Sacrum), 's zondags in Soest (Openluchttheater) en 's maandags de slotbijeenkomst in het Flevopark te Amsterdam. De bijeenkomsten in Arnhem en Soest waren de belangrijkste. Korte toespraken werden daar gehouden resp. door Dr. W.H. van DOBBEN en Ds. Hugo van DALEN, beiden lid van de Nederlandse Vredesraad. In Arnhem waren 700 personen aanwezig, waarvan 80% beneden de 20 jaar. De jongelui toonden veel belangstelling voor elkaar,

doch weinig voor de spreker. Dr. van DOBBEN laakte de houding van de regering ten aanzien van het grote gevaar dat er bestond door de aanwezigheid van A-wapens op Nederlands grondgebied. Op de bijeenkomst te Soest vormden ca. 1000 personen het gehoor van Ds. van DALEN, die de "machten van het imperialisme en het militarisme" hekelde, welke verantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van de atoomwapens op ons grondgebied.

Van de slotmeeting in Amsterdam kwam niet veel terecht. Het Flevo-park ligt buiten het bebouwde gedeelte van de stad en is derhalve voor demonstratieve bijeenkomsten niet geschikt. De vermoeide deelnemers aan de fietstocht, die zich met een aantal Amsterdammers te voet door de stad naar het vergaderterrein begaven, kwamen daar meer dan een uur te laat aan. Het orkest "The Skymasters", geëngageerd om in het park voor de juiste stemming te zorgen, was dan ook allang uitgespeeld toen de stoet eindelijk het terrein bereikte. Voorts bleek de geluidsinstallatie van onzekere kwaliteit, waardoor onverwachte stilten vielen.

Nieuwe activiteiten

Jan de BOO, lid van de dagelijkse leiding van het ANJV, kondigde op de slotbijeenkomst aan, dat nieuwe initiatieven genomen zullen worden om de krachten tegen de atoombewapening te bundelen. In ANJV-bestuurskringen is het plan besproken een zgn. "Volkel"-krant uit te geven, een maandblad met een "neutraal karakter" in een oplage van 15.000 exemplaren. Men wil daarin berichten opnemen over hetgeen nationaal en internationaal gebeurt op het gebied van atoombewapening, zowel als van het verzet daartegen.

9 juni 1961